

BÉLMAGYARORSZÁG

AZ MDP CSONGRÁDMEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM

SZERDA, 1954 DECEMBER 15.

ÁRA: 50 FILLÉR

MAI SZÁMUNKBÓL:

A PÁRIZSI SZERZŐDÉSEKET NEM SZABAD
RAITIFIKÁLNI — OTTO GROTEWOHL BESZÉDE
(2. oldal)

MEGKEZDÖDTEK HAZÁNKBAN A KUTATÁSOK
A RÁDIÓIZOTÓPOKKAL
(2. oldal)

FIATALOK A SZEVEDI TERMELOSZÖVETKEZETEKBE
(3. oldal)

80 ÁGYAS TRACHOMA OSZTÁLY A SZEVEDI
ORVOSEGYSÉG SZEMLIKLINIKÁJA MELLETT
(3. oldal)

A Szevedi Kamaraszínház megnyitása elé

A Hazafias Népfrent szevedi bizottságának programja többek között a következőket mondja: »Elősegítjük a színházi kultúra további fejlődését, kamaraszínházat létesítünk«.

Minden program, minden terv annyit ér, amennyi megvalósul belőle — klasszikus igazság ez. Nos, a program, a terv máris a megvalósulás útjára lépett. A Szevedi Állami Nemzeti Színház Kamaraszínháza ebben a hónapban kezdi meg munkáját.

Hogyan vetődött fel a Kamaraszínház gondolata? Mi tette egyáltalán szükségessé a Kamaraszínház működését?

A felszabadulás előtti vidéki színházak műsorát nézve azt láthatjuk, hogy az egy évadban bemutatott darabok száma 40—50 körül mozog. Kénytelenek voltak a színházak a műsoron levő darabokat gyakran változtatni, hiszen a színházba járó szűk réteg nagyon kevés estén töltötte meg a színház nézőterét. Egy-egy jobban sikerült operettet egy héttig, ritkább esetben 10 napig lehetett műsoron tartani, de a prózai darabok a legtöbb esetben nem jutottak túl 3—4 előadásra.

A felszabadulás és az ennek eredményeként végbemenő kulturális forradalom a színházak helyzetében is alapvető változást hozott. A kulturális javaktól — így a színházról is — elzárt széles dolgozó rétegek egyre nagyobb mértékben igénylik a művelődést, a művészet és irodalom értékeinek megismerését. Ezért egyre nő a színházlátogatók száma is. Ennek természetes következménye az, hogy a darabokat hosszabb ideig lehet és kell műsoron tartani. A színházba járó közönség számának ugrásszerű növekedése és ezzel összefüggően a daraboknak meghosszabbított műsorantartási ideje lényeges változást jelent a színházak művészi munkájában is. Ugyanis amíg a darabok gyakori váltakozása folytán egy-egy bemutató előkészületi ideje ritkán haladta meg az egy hetet, a mai változott viszonyok között a vezető vidéki színházak egy-egy mű betanulására 4—6, esetleg 8 heti, vagy még ennél is hosszabb próbaidőt fordíthatnak. Ennek természetesen következménye az, hogy az előkészületi munka elmélyültebb, alaposabb, az előadások színvonala pedig jelentősen emelkedik.

Hiba lenne persze, ha az elmúlt idők művészi munkáját, vagy egyes művészek kitűnő alkotásait lebecsülnénk. A vidéki színházak színpadán a múltban is nem egyszer csillant fel nagy művészek kitűnő alkotása, vagy egy-egy alkotás kiemelkedő részletmegoldása. Azonban a hajszolt munka, a rövid előkészületi idő akadályozta azt, hogy kiegyensúlyozott együttes művészi produkciója kerüljön a közönség elé.

Ugyanakkor azonban, amikor ez a változás a vidéki színházak művészi munkájában felmérhetetlen gazdagodást jelentett a művészi munka elmélyültsége, igényessége terén, ezzel párhuzamosan bizonyos fajta elszegényedés veszélye is fenyeget. Hiszen a mult színházainak gyakori bemutatója azt jelentette, hogy egy évadban 30—40 darab került a közönség elé. (Más kérdés az, hogy ezeknek a daraboknak listájában vajon minden a kultúrát szolgálta-e.) A bemutatót daraboknak hosszabb időn át műsoron való tartása viszont azt jelenti, hogy egy színház egy szezon folyamán lényegesen kevesebb művet tud bemutatni. A Szevedi Nemzeti Színház 1951/52-ben 15 bemutatót tartott, tehát körülbelül egyharmadát annak, mint felszabadulás előtt, és ez a szám azóta is csökken. Az 1953/54. évadra bejelentett 11 bemutatóból például egyet már el kellett hagyni, mivel a közönség igénye megkívánta azt, hogy egyes darabok a tervezettnél hosszabb ideig maradjanak a színház műsoraiban. A tizenegyedik bemutatóra egyszerűen nem jut idő. A színház terveiben ennek megfelelően az 1954/55. évadban már csak 10 bemutató szerepel.

Hozzá kell még tenni ehhez azt is, hogy a 10 bemutató három műfaj között oszlik meg és így például az 1954/55. évadban a színháznak mindössze 4 prózai, 2 opera és 4 operett bemutatója lesz. Ilyen körülmények között nagyon nehezen tudja a színház azt a hivatását teljesíteni, hogy a szevedei közönséggel a dráma-irodalom és zeneirodalom értékes műveit akár magyar, akár nemzetközi viszonylatban megközelítően is megfelelő mértékben ismertethesse meg.

Elsősorban ezért vetődött fel annak a gondolata, hogy Szeveden még egy színházra van szükség, amely a bemutatásra kerülő darabok egyre szűkülő körét valamennyire szélesíteni tudja. A Kamaraszínház létrehozása persze nem könnyű feladat. Nem könnyű egyrészt azért, mert a színház viszonylag kis létszámával lényegében amúgy is két színház funkcióját tölti be: tájékoztatókat is tart! A színház művészei ennek ellenére lelkesen határozták el, hogy eddigi munkájukon túlmenően, többletfeladatként vállalják a Kamaraszínház létrehozását.

Másrészt nagy probléma az, hogy a Kamaraszínház számára nem tudunk még otthon biztosítani. Egy színházterem építése olyan nagy összeget igényel, amely ebben a pillanatban nem áll rendelkezésünkre. Eppen ezért köszönet illeti a Postás Szakszervezet Területi Bizottságát, hogy segítségünkre jött ennek a feladatnak a megoldásában. Felismerte azt, hogy Szeved kulturális életének fejlődése szempontjából milyen nagy lépést jelent a Kamaraszínház megszületése, és vállalkozott arra, hogy új kultúrathonában vendégül látja a Kamaraszínházat. Így vált lehetővé az, hogy városunk második színháza — egyelőre vendégszégben ugyan — mégiscsak elkezdheti munkáját és december 23-án bemutathatja Ben Jonson »Volpone« című vígjátékát.

A Kamaraszínház további tervei még nem alakultak ki végső formájukban. Mindenképpen arra törekszünk, hogy ez a műsor minél gazdagabb, minél változatosabb legyen. Terveink szerint operaelőadásokat is tartunk majd a Kamaraszínházban, amivel elsősorban közvetlenül az újonnan alakult második kerület kulturális fellendülését kívánjuk szolgálni.

A színház a maga részéről minden el fog követni, hogy a Kamaraszínház megfelelően azoknak a várakozásoknak, amellyel az egész város színházba járó közönsége működése elé tekint. Számítunk arra, hogy az újonnan megalakult Városi Tanács ennek a fontos kulturális intézménynek a támogatását a maga ügyének fogja tekinteni, és magáénak fogja érezni ezt az új színházat a közvetlenül érdekelteket II. kerületi tanács is. De mindenképpen a legfontosabb számunkra az, hogy a város közönsége szeretettel fogadja ezt az új intézményt.

Csillag Miklós,

a Szevedi Állami Nemzeti Színház igazgatója

Beruházások az üzemekben

A Szevedi Kenderfonógyárban

Patik Ilona — beruházási előadó — kimutatásokat vesz elő és abból nézi egészen pontosan, hogy a Szeved Kenderfonóban ebben az esztendőben milyen beruházások történtek. Meg kell állapítani, hogy a hatalmas Kenderfonóban — amelynek üzemrészeiben több mint két-ezer ember munkálkodik, — évről,

évről tesznek azért,

hogy könnyítsék a dolgozók életét, munkáját. De van még tennivaló azért is, hogy a lehetőségekhez képest a legkevesebbre csökkentsék a kártolóban és más üzemrészekben a kenderport.

Foglalkoztak ezzel is és az idei beruházások egy része porszivó, szellőzőberendezés megvalósítását szolgálta. Az erre a célra jóváhagyott összeget mind felhasználták. A porszivó, szellőzőberendezés működésbe csak a következő évben lép, — jövőre még folytatni kell a létrehozását. Itt kell megmondani, hogy a könnyűipari minisztérium, a len- és kenderipari igazgatóságon keresztül, enyhén szólva, kapkodva intézte a porszivó berendezéssel kapcsolatos idejű beruházási ügyet. Arról van szó, hogy 300 ezer forintot jóváhagytak a porszivó berendezés kivitelezésére, de nem adtak keretet a berendezés megtervezésére. Ebből az adódott, hogy késett a kivitelezés. Hiszen kivitelezni csak akkor lehet a porszivó be-

rendezést is, ha megvan a terve.

Talán itt kell beszélni arról, hogy a Szeved Kenderfonógyárban is elkészítették már a következő év beruházási előtervét. Ezen a minisztérium igazított, s ez nem is lenne hiba. De a baj ott van: sajnos igen gyakorta előfordul, hogy évközben változtatják a tervet, s bizony ez nem is kevés bürokráciát hoz maga után. Jogos az a kívánság, hogy a könnyűipari minisztérium, illetve a len- és kenderipari igazgatóság a beruházásokkal kapcsolatos intézkedési

legyenek határozottabbak,

„időt állóbbak“. Nem arról van szó, hogy egyáltalán nem kell „menetközben“ itt; vagy ott változtatni a beruházási terven. De ez nem lehet általánosan jellemző; — az örökös változtatást ideje megszüntetni.

Az idén fejeződött be a Kenderfonógyárban a hatszáz személyes öltöző és fürdő megépítése. Régi kívánságuk teljesült ezzel a munkásoknak. Új üzemrészt is épül az idejű beruházásból; befejezésére a következő évben kerül sor és ezután jelentősen szűnik a gépek túlszűfoltása. Gépeket, motorokat kapott ezúttal a fonóda. Van már teherfelvonó és ha a felvonóknak megépítése után üzembe helyezik, könnyíti az emberek munkáját.

Az 1954-es év beruházásai között szerepelt újabb balesetelhárító be-

rendezések megvalósítása. A Tolbucin sugáruon lévő kötélverő üzemrészben már óvják az emberek egészségét a balesetelhárító védőrácsok.

Jelentős összeggel tették még szebbé, kényelmesebbé az üzemi bölcsödét. Pontosan 13 ezer forintért vásároltak a bölcsödébe új berendezési tárgyakat, felszereléseket. A gyár munkásainak gyermekeire szeretettel, gondval vigyáznak a bölcsödében, amely korszerű és megfelel a követelményeknek.

Az üzem orvosi rendelőjének további korszerűsítése és ezen keresztül a munkások fokozottabb egészségvédelme is jelentős részként szerepelt az idei év beruházásai között. Nagyon helyesen késelelem nélkül felhasználják az orvosi műszerek és egyéb felszerelések vásárlására biztosított pénzt.

Az egyik legfontosabb kérdés

lesz a jövőre is, hogy mielőbb működjön a porszivó, szellőztetőberendezés. A minisztériumnak, illetve a len- és kenderipari igazgatóságnak minden segítséget meg kell adni azért, hogy a porszivó, szellőztetőberendezés a következő évben a lehetőségekhez képest a legkorábban elkészüljön. Fontos ez, s arról van itt szó, hogy a kártolóban és még más üzemrészekben is az eddiginél megfelelőbb körülmények között dolgozzanak a munkások,

A Textilművekben

A Szeved Textilművekben minden negyedévben nagy összeget fordítanak szociális célokra. A balesetek megelőzése is a dolgozókról való gondoskodást jelenti. Az új munkások kioktatják — mielőtt az üzembe belépnek — a baleseti szabályokra. A fonódaiban pedig a baleseti források megszüntetéséről gondoskodnak az üzem vezetői. A kártolóban a gépek között tilos járni. Géptisztításkor még is meg kell szegni ezt a szabályt. De hogy biztonságosabban legyen a munka a kártológépek lendítő kerekreire védőburkolatot raktak. A gépek 50 százalékat már ellátták ilyen védő burkolattal és a többire folyamatosan szerelik fel.

Jól működik az üzemben KST, ami szintén a dolgozók szociális érdekét szolgálja. Rendszeresen biztosítanak kölcsönt az üzemben az igénylőknek két-három havi és hathavi részletre, aszerint, mennyi a kölcsönzött összeg. Az elmúlt hónapban 5000 forintot tett ki a kölcsönadott pénzösszeg és minden igénylőt kielégítettek. Ebben a hónapban 16-an jelentették be igényüket kölcsönre.

Ha az üzem beruházásait nézzük, akkor megállapítható, hogy a szociális rész egyre nagyobb helyet foglal el. A konyha részére például lapos és mély tányérokat vásároltak, ezenkívül villát, kanalat és még virágot is, hogy szebb legyen az üzem ebédlője. A bölcsöde sem maradt ki ebben a negyedévben. Kisruhákat vásároltak az apróságok részére 13 ezer forint értékben, de rádiót is kapott a bölcsöde.

Ez csak egy része annak, ami szociális téren történik az üzemben. De ez is megmutatja a gondoskodást,

A Vasöntődében

Öntéskor a szerte szíjjel szóródó szikraesőben, aztán a formázásnál is becsületesen dolgoznak a vasöntők. A tervet igyekeznek erejükhez mérten teljesíteni.

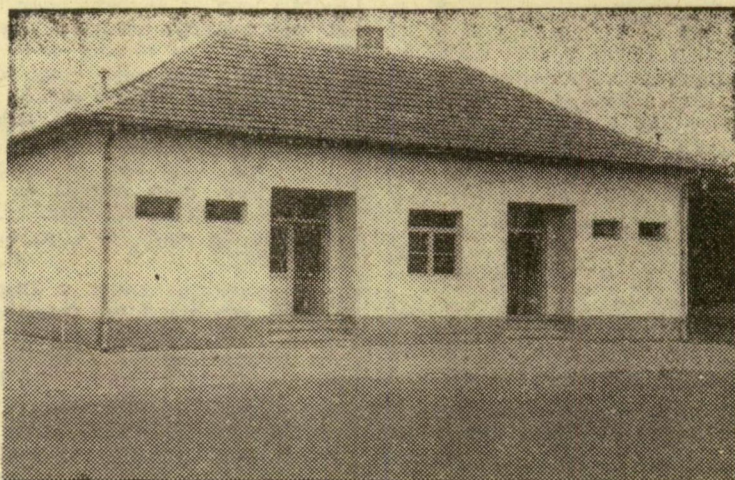
A Szeved Vasöntőde vezetősége egyformán gondoskodik minden munkásról, aki a vállalatnál dolgozik. Szociális téren is azon vannak, hogy minél jobban kielégíthessék őket. Az öntők fatalpú cipőben, védőkamásnival lábukon viszik a vörösen izzó vasat a tégejükbe. Szemüveggel is ellátták őket. A szemüveg tompítja az izzó vas éles fényét. Az öntőműhelyben ez a munkásvédelemhez tartozik.

Beruházás azonban ebben a negyedévben ilyen célokra nem volt. Illetve utólagosan kaptak 3500 forintot, amelyből két ventilátort vásároltak a csizolóba és az öntvénytisztítóba. Még ez is kevés ahhoz a tervhez, amit a Szeved Vasöntőde vezetők elgondoltak. Az utcarészen szeretnének egy szép nagy épületet létesíteni, amelyek felső részében irodahelyiségek, lent pedig kényelmes mosdó és öltöző lenne. Addig is, míg ez a terv meg nem valósul, amit tudnak saját erejükkel készítenek el az üzemben.

A dolgozók részére kölcsönt is adhatnak az üzemben. Erre a célra 5000 forint áll most rendelkezésre. Ha a KTS részére, amely a Takarékpénztár kezelésében működik, tagokat szerveznének, akkor a Vasöntőde munkásainak kölcsönre nagyobb összeg állna rendelkezésükre; így jobban tudnák a munkásokat szociális téren segíteni.

A vasöntődei beruházás területén az illetékes minisztériumnak kellene intézkednie, s segítenie az öntődét, hogy a legszükségesebb beruházások minél előbb megvalósuljanak.

A Városi Kertészet új öltözője és fürdője

Liebmann Béla felvétele

A Szeved Városi Kertészet dolgozói már régebben beszéltek arról, hogy jól lenne egy szép, korszerű öltöző és fürdő. Kívánságuk nemrégiben teljesült — szép öltözőjük és fürdőjük lett. Képünkön: az új munkásöltöző és fürdő épülete.

Miért nincs a dorozsmai Pamutsvőben megfelelő fürdő és öltöző?

Régóta panaszoják már a dorozsmai Pamutsvő munkásai és munkásnői, hogy nincs megfelelő fürdőjük és öltözőjük. Nézzünk szembe az igazsággal! Ez azt mutatja, hogy a Pamutsvő dolgozóinak panaszra nem túlzott.

De előjön a kérdés mindezek után is, hogy vajon lett volna-e lehetőség az idén megfelelő fürdőt és öltözőt létesíteni a Pamutsvőben? Nagy költségekbe került volna-e, vagy nem volt alkalmas hely? Alkalmas hely is volt és meg kell mondani, nem is nagy költségekkel meg lehetett volna valósítani. Már hónapokkal ezelőtt meghatározták, hogy az úgynevezett árutisztító helyén megvalósítják a fürdőt, aztán az öltözőt. A szövőipari igazgatóság vezetője személyesen maga mondta, hogy fogjanak hozzá a fürdő, öltöző megvalósításához. De húzódik a fürdő megteremtése. Pedig itt lenne már az ideje, hogy megvalósuljon!